

VOVES, Petr. Úloha Světové zdravotnické organizace v případě epidemie viru eboly na území západní Afriky v roce 2014. Praha, 2017. 95 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií. Katedra mezinárodních vztahů. Vedoucí diplomové práce PhDr. Irah Kučerová, Ph.D.

Abstrakt

Předložená diplomová práce se zabývá reakcí Světové zdravotnické organizace na vypuknutí epidemie viru eboly na území Guineji, Libérie a Sierra Leone v roce 2014. Průběh šíření nákazy je mapován od jejího samotného počátku na konci prosince 2013 až do vytvoření historicky první mezinárodní zdravotnické mise RB OSN UNMEER v září 2014. Účelem práce je na základě tohoto konkrétního případu vyhodnotit jednotlivé problémy WHO, které limitují její roli včasné a efektivní reakce na ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu (PHEIC) dle reformovaných Mezinárodních zdravotnických předpisů (IHR).

Reakce představitelů WHO na průběh šíření nákazy je zhodnocen s přihlédnutím k dostupným materiálním a kompetenčním kapacitám organizace i k její předešlé praxi v této oblasti. Konkrétní pochybení zástupců WHO je vysvětleno v souvislosti s dlouhodobými problémy WHO, které jsou spojeny především s vertikální fragmentací rozhodovacích orgánů a strukturou financování organizace jako takové. Z tohoto konkrétního případu jsou navíc vyvozeny obecnější problémy současného nastaveného mezinárodního zdravotnického systému včasné reakce na neočekávané krizové situace spojené s PHEIC.

Důraz je kladen především na povahu vztahu WHO a jejích členských států v oblasti reakce na nepředvídatelné krizové situace v souvislosti s PHEIC. Problematika je zkoumána optikou Teorie zastoupení s důrazem na povahu tzv. kolektivního agenta ve vztahu principál – agent, která umožňuje operovat s problémem fragmentace mezinárodních organizací. Vztah principál – agent je dále doplněn o tzv. model fragmentační pastí, který umožňuje zkoumat danou problematiku s přihlédnutím k předešlému nastavení rozhodovacích kompetencí organizace, k jejímu dlouhodobému fungování a zavedené praxi.

Reakce zástupců WHO na rozšíření nákazy viru eboly na území všech tří postižených států především od druhé poloviny května 2014 znovu poukázala na dlouhotrvající problém ve vztahu mezi organizací jako takovou s jejími členskými státy. Zástupci regionálního úřadu i ústředí WHO prosazují především politiku minimálního konfliktu s představiteli jednotlivých členských států, což značně limituje nestranné zhodnocení závažnosti dané situace a nezávislé

VOVES, Petr. Úloha Světové zdravotnické organizace v případě epidemie viru eboly na území západní Afriky v roce 2014. Praha, 2017. 95 s. Diplomová práce (Mgr.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií. Katedra mezinárodních vztahů. Vedoucí diplomové práce PhDr. Irah Kučerová, Ph.D.

rozhodování jednotlivých orgánů WHO. V současné době tato organizace nedisponuje dostatečnými kapacitami, organizační kulturou a sebevědomím, aby mohla plnit roli prvotní, včasné a efektivní reakce na mimořádné události v oblasti ochrany veřejného zdraví. Reakce na epidemii viru eboly především znovu poukázala na dlouhodobou neochotu členských států dodržovat závazky vyplývající z IHR a respektovat roli WHO v oblasti ochrany veřejného zdraví v souvislosti s PHEIC.

Klíčová slova

Virus eboly, Světová zdravotnická organizace (WHO), Guinea, Sierra Leone, Libérie, Teorie zastoupení, kolektivní agent, fragmentace mezinárodních organizací, Mezinárodní zdravotnické předpisy (IHR), Ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu (PHEIC)